

PIRMĀ DAĻA

Sociāls reālists Amerikā (attēli 1973-1990) - Aleksandrs pavadīja divdesmit gadus (1971 līdz 1990) mācoties mākslu kamēr gatavojās emigrēt uz Latviju. Viņš ieguva bakalaura grādu, ar izcilību, no Minesotas Universitātes 1990. gadā. Maģistra grādu viņš ieguva Latvijas Mākslas Akadēmijā 1993. gadā. Šo grādu iegūvis, Aleksandrs devās uz Rēzekni, kur Mākslas skolā mācīja estampa mākslu, reizē iedvesmojot savus skolniekus pievērsties sociāli apzinīgai tematikai. Savā maģistra disertācijā Aleksandrs rakstīja: "Manā agrīnā attīstībā par sociāli apzinīgu mākslinieku ieinteresējos attēlot netaisnības Amerikas sabiedrībā... Aiz visiem spīdumiem, kas mirgo komerciālajos masu mēdijos, Amerikas sabiedrībā ir ēnas puses, kas prasās tikt apgaismotas. Neapmierināts ar tikai dažām reformām, es pielietoju savu talantu ar vēlmi veicināt revolūciju. Mani attēli sniedzās tieši pie rīkles, un ar visu dvēseles kaismi centos parādīt ļaunumu abās impērijās (ASV un PSRS). Mani attēli ir domāti, lai skatītāju šokētu; vēsts nav slēpta aiz simboliem vai metaforām. Veidoti reālistiski, šie attēli rāda sabiedrības netaisnības, neslēpjot nekādu neglītumu. Es vēlos, lai manus attēlus saprot kā vizuālas protesta izpausmes.

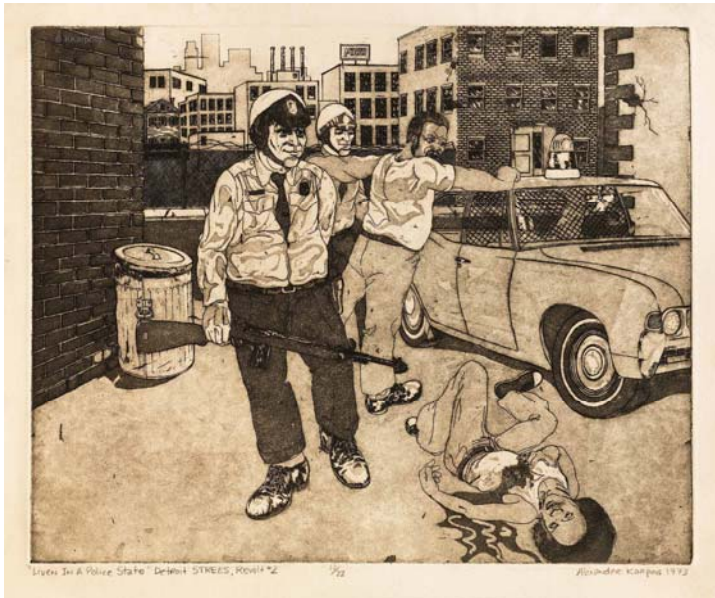
Pašportreti. (1973) Oforts. 18x33

Savas mākslinieka karjeras laikā Aleksandrs Karpovs izveidoja vairākus pašportretus. Pirmais no tiem, **Pašportrets (1973)**, satur trīs ofortus vienā iespiedumā. Kreisajā pusē: Aleksandrs sevi kā bārenis pie 13 gadus vecu zēnu, dzīvojot ļoti trūcīgos Amerikas apstākļos. Vidū: Aleksandrs uz burulaivas. Labajā pusē: Aleksandrs kā mākslinieks klejotājs ceļo pāri ASV "ar īkšķi".

Tikšanās no divām Vecie draugi (1973) ir vēl viens pašportrets no šī perioda.

Dzīve policijas valstī. Detroitā. (1973)

Oforts, akvatinta. 30x38

Šeit divi policisti tiko nošāvuši melnādainu zēnu, kurš, kopā ar savu tēvu, bija ceļā no kinoizrādes uz mājām. Aleksandrs raksta: "Šis atgadījums ir piemērs tam, ko policisti, vairums "baltie", spēja darīt laikā kad apspieda afroamerikāņu protestus. Šī attēlo īstu atgadījumu 1972. gadā ...speciāla policijas vienība, kādas veidoja, lai apspiestu vardarbību visos Amerikas pilsētu trūcīgajos rajonos. Tas bija galējs institucionalizēts rasisms Amerikā."

Jūs nevarat izraut visas nezāles (1989) ir viens no viņa pēdējiem darbiem Amerikas Savienotajās Valstīs. Pie sienas ir Čē Gevaras portrets. Uzraksts spāņu valodā: "Es apskaužu jūs, jo jūs esat Amerikas Savienotajās Valstīs. Jūs esat pašā zvēra sirdī". Vairāki no šiem ofortiem bija apšļāktīti ar nošauto un ievainoto upuru asinīm, kas tika atvesti uz Mineapoles galveno slimnīcu, kur strādāja Aleksandrs.

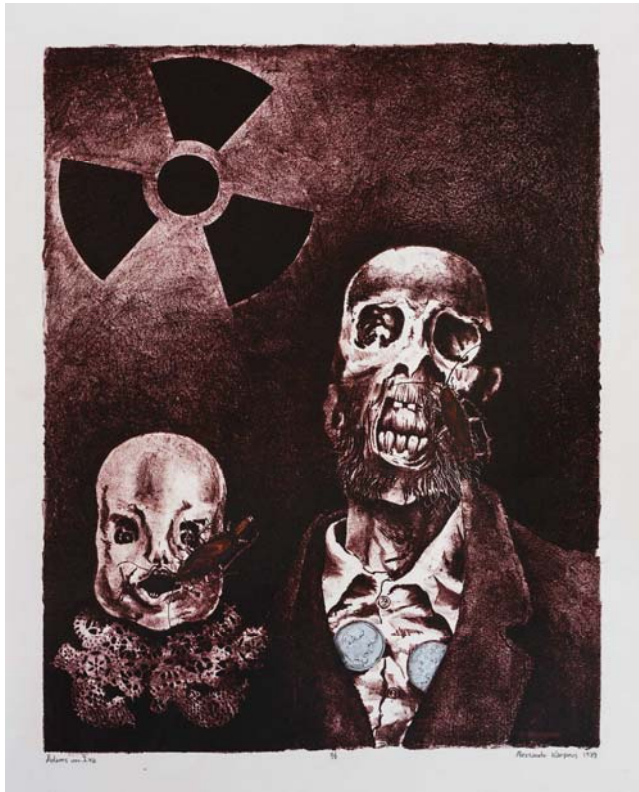
Lauku dzīve, ASV (1989).

Litogrāfija. 59x73

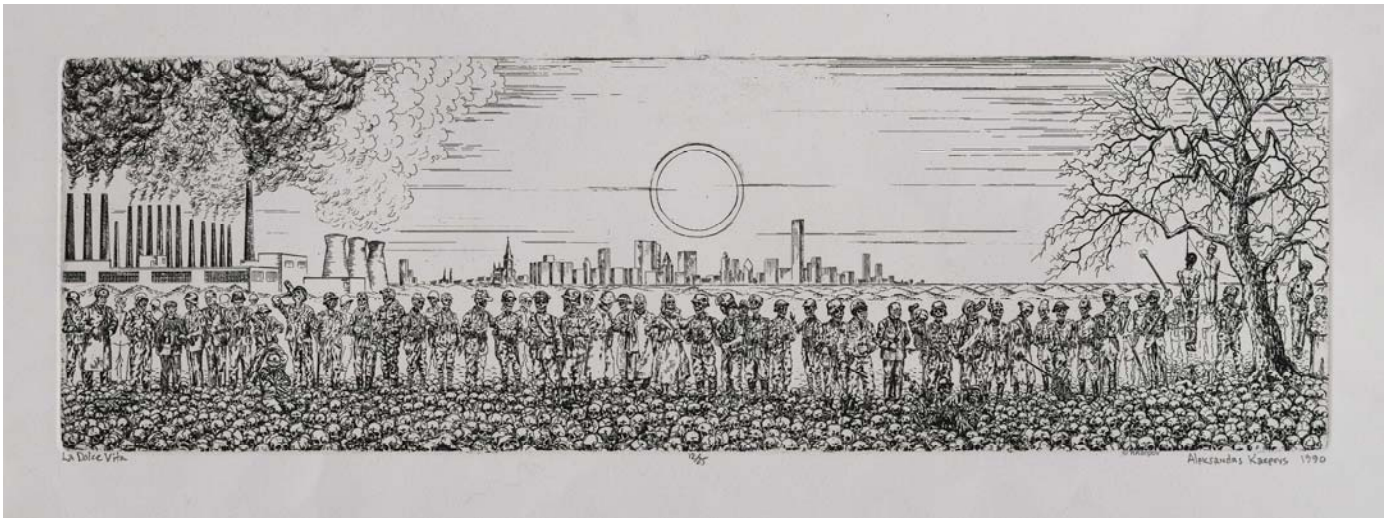
Otrs Aleksandra vēlāko gadu darbs Amerika ir litogrāfija **Lauku dzīve, ASV (1989)**. Šinī attēlā kāds fermers ASV vidējos rietumos, kurš nogalinājis bankas aģentu, gatavojas pats atņemt savu dzīvību, saistībā ar īpašuma atņemšanu maksātnešpējas dēļ.

Ādams un leva (1989) Litogrāfija. 44 x56

“No manas personīgās iesaistīšanās *Greenpeace* kustībā Amerikā, radās viens no maniem vispārinātākajiem, politiskajiem attēlojumiem –**Ādams un leva (1989)**. Ja pasaules valstis neiznīcinās kodolieročus un atomu spēkstacijas un radioaktīvos atkritumus, ko tās rada, uz šīs planētas drīz vairs nebūs cilvēku. Attēls ir domāts, lai skatītāju šokētu apzināties šo īstenību... Viens tēls ir vīrietis, otrs mazs bērns. Pār viņu sejām rāpo divi lieli prusaki. Uz vīrieša krūtīm redzamas divas monētas: viena padomju (krievu) rublis ar Ļeņina bisti, otrs amerikāņu Kenedija pusdolārs. Šīs monētas simbolizē divus lielākos vaininiekus, kas ražo visvairāk radioaktīvos atkritumus un kuriem ir vislielākie kodolieroču arsenāli.”

La Dolce Vita (Saldā dzīve) (1990) Oforts. 19x61 ir izstādes pēdējais no attēliem, kas veltīts Amerikas videi. Tas attēlo mākslinieka neapmierinātību par noziegumiem pret dabu un cilvēci. Patiešām, šajā “Saldajā dzīvē” mēs redzam slepkavas un noziedzniekus pret cilvēci no dažādām valstīm, ieskaitot ASV, svinot virs savu upuru galvas kausiem. Zem karātavu koka visu tautu zaldāti un policisti, roku rokā, brālībā svin savu uzvaru pār dzīvību. Fonā, civilizācija pati ar piesārņojumu un radioaktīviem nokrišņiem no ASV *Three Mile Island* reaktora iznīcina dzīvību virs planētas. “La Dolce Vita” un “Ādams un leva” ir priekšnojautas vēlākajām, par *Three Mile Island* nesalīdzināmi lielākām, Černobilas un Fukušīmas avārijām. Klāt globālā sasilšana, un “Saldās dzīves” fons kļūst vēl draudošāks.